

י"א בכסליו תשע"ט, 19 בנובמבר 2018

בס"ד

ביטול סעיף 7 לפקודת הנישואין והגירושין (רישום) – עמדת עמותת "מבוי סתום"

1. ביום רביעי ה-21 בנובמבר 2018 צפויה לעלות להצבעה במליאה הצעת חוק של חה"כ עליזה לביא "תיקון פקודת הנישואין והגירושין (רישום) (ביטול סעיף 7), התשע"ח – 2017". הצעת החוק מבקשת לבטל את סעיף 7 לפקודה הקובע כי מי שנישא או התגרש בטקס פרטי ולא דאג לרשום את הדבר או מי שערך טקס נישואין פרטי או גירושין פרטיים עבור אחרים ולא דאג לרשום את הדבר צפוי לעונש מאסר.
2. מטרת הסעיף הן מיגור הנישואים הפרטיים וחיזוק ההגמוניה של הרבנות לצד הבאה לכך שמרשם האוכלוסין ישקף את המצב האמיתי של האוכלוסיה. הסעיף בעייתי מכמה בחינות. בראש ובראשונה, הוא פוגע בזכויותיו של מי שאינו יכול או אינו רוצה להינשא ברבנות. לא די בכך שזוגות כאלה אינם יכולים להינשא בישראל ולזכות בהכרה, הם אף חשופים לאישום פלילי. פגיעה זאת אבסורדית במיוחד משום שזוג שלא נישא או התגרש ברבנות כלל אינו יכול לרשום את נישואיו או גירושיו. כך, עומדת בבג"צ עתירתנו בשם זוג שנישא כהלכה באופן פרטי, אך אינו יכול להסדיר את רישומו משום שהן הרבנות והן משרד הפנים מסרבים לרשום אותו.
3. יותר מכך, העונש על נישואיהם של זוג כזה אינו מידתי. כך, למשל, סעיף 182 לחוק העונשין התשל"ז-1977 קובע עונש של 6 חודשי מאסר למי שמסדר נישואין בידיעה שהם אסורים (למשל נישואין פוליגמיים). לעומת זאת, העונש למי שנישא באופן פרטי הוא מאסר עד שנתיים! כן יש לציין כי סעיף זה אף סותר את סעיף 35(ג) לחוק המרשם שעל פיו העונש על אי-הסדרת רישום הוא שבועיים מאסר או קנס של 100 ל"י.
4. אילו הסעיף היה מצליח להביא למרשם איכותי של הנישואים בישראל – ניחא. אולם לא רק שהחוק משתמש באמצעי פוגעני בנסותו לעשות זאת, הוא אף אינו מצליח להגשים את מטרתו. דווקא בשנים האחרונות תופעת הזוגות הנישאים שלא באמצעות הרבנות גדלה וניכרת מגמת עליה משנה לשנה! זאת למרות שהחל משנת 2013 זוגות אלו חשופים לענישה על פי סעיף 7 לפקודת הנישואין. גם החלטתה של הפרקליטות שלא להעמיד לדין את הרב דובי חיון, שעוכב לחקירה בעקבות נישואים פרטיים שערך בקיץ האחרון, מחזקת את עמדתנו כי החוק אינו יעיל. אם הענישה יעילה, מדוע אין משתמשים בה?
5. לסיכום, אנו קוראות לכם לתמוך בתיקון המוצע, ולמנוע הפיכת זוגות לעבריינים רק משום שהם מעוניינים להינשא על פי אמונתם. סעיף 7 לפקודת הנישואין והגירושין פוגע בזוגות בישראל, וזאת בלא שיצליח להשיג את המטרות שלשמן חוקק. מן הראוי לבטלו.

ⁱ ראו המחקר שערך יותם ברום מארגון "פנים", פורסם אפריל 2018: <https://view.publitas.com/c3a357fd-e345-429f-8fdc-135808d5d4ed/mkhqr-nyshvyn-mt-yvvtm-brvm/page/1>